

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 057/18

KLAGER: Sven Jarle Knoll
PUBLIKASJON: Østlandets Blad
PUBLISERINGSDATO: 09.12.2017
STOFFOMRÅDE: Diverse
SJANGER: Nyhet
SØKERSTIKKORD: Kildekritikk og kontroll av opplysninger, saklighet og omtanke, identifisering, samtidig imøtegåelse
REGISTRERT: 29.01.2018
BEHANDLET I PFU: 19.06.2018
BEHANDLINGSTID: 140 dager
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Parallele klagesaker mot div. medier (sak 013-014/18, sak 052-059/18)

SAMMENDRAG:

Østlandets Blad (ØB) publiserte **lørdag 9. desember 2017** en [nettartikkel](#) med tittelen «**Politiet og NAF advarer mot bruktbilforhandler**». Artikkelen var illustrert med bilde av krimsjef Rune Albertsen, og av bildeteksten fremgikk det at han bekrefter at «**politiet har mottatt flere anmeldelser mot Autopris, men at alle er trukket etter at det er blitt gjort opp i siste liten**». I ingressen sto det:

«Det er svært sjelden at NAF går ut med en advarsel mot navngitte bilforhandlere. Etter en rekke klager gjør de nå nettopp det – mot Sverre Jarle Knoll sitt bilforhandlerfirma Autopris AS i Fredrikstad som blant annet har annonsert i Follo-aviser. – Vi gjør alltid opp, sier forhandleren selv.»

I brødteksten ble det referert (og lenket) til magasinet Motors omtale av advarselen. ØB skrev:

«I en artikkel publisert på nettsiden [motor.no](#) advarer både politiet og leder i NAF Advokat om å 'utvise forsiktighet' rundt to navngitte bilforhandlere. Ett av firmaene er Autopris AS, der Fredrikstad-mannen Sverre Jarle Knoll eier 50 prosent og fungerer som daglig leder, mens kona eier resten.»

Vigdis Svennungsen, leder i NAF Advokat (NAFs egen advokatavdeling) ble sitert om årsaken til advarselen:

«- Bruktbilfirmaene signerer kontrakter med private bruktbilselgere. Kundene leverer fra seg bilen, og blir lovet at pengene samtidig blir overført. Men pengene kommer ikke (...).»

Videre viste ØB til at Fredriksstad Blad (FB) noen uker tidligere var i kontakt med en kvinne, som **«slet med å få pengene etter å ha solgt en bil til firmaet for nesten 20.000 kroner»**. Hun hadde uttalt seg anonymt om saken til FB (og ØB lenket også til FBs omtale):

«- Jeg måtte true med anmeldelse og å gå til avisen. Da ble plutselig pengene utbetalt. Men det var først etter flere uker og en rekke telefonsamtaler. Jeg har hørt mye om firmaet i ettertid, og forstår ikke hvordan noen kan få lov til å holde på slik, sier hun.»

ØB refererte videre til at flere NAF-medlemmer ifølge Motor.no skal ha blitt lurt, og at FB også tidligere har hatt kontakt med personer som har klaget etter handel med Knoll. Krimsjef ved Fredrikstad politistasjon ble under mellomtittelen **«Flere anmeldelser i høst»** sitert slik:

«- Det stemmer at vi har mottatt flere anmeldelser mot dette firmaet så sent som i høst. Men anmeldelsene har blitt trukket etter at forhandleren har gjort opp for seg etter at anmeldelsen er levert, sier Albertsen.»

Videre fremkom det at krimsjefen anmoder folk om å utvise forsiktighet **«når man inngår avtale med firmaet»**:

«- Det er vanskelig for oss å konkludere med noe siden de anmeldelsene er trukket, men det er åpenbart at man her driver med slurvete forretningsdrift. Derfor er det også all grunn til å advare og oppfordre eventuelle kunder til å være påpasselige med kontrakter og lignende. Vær forsiktig, sier han.»

Under mellomtittelen **«Knoll svarer»** opplyste ØB at FB hadde vært i kontakt med daglig leder i Autopris AS, som kun ville besvare avisens spørsmål per epost. ØB gjenga i den sammenheng blant annet følgende spørsmål og svar:

«- FB har vært i kontakt med flere som har slitt med å få utbetalt oppgjør fra Autopris AS - som vi vet at du har en rolle i. Politiet bekrefter også at det har vært flere anmeldelser over årene. Hva er din kommentar til det?

- Hva betyr 'en rekke anmeldelser'? De anmeldelsene over årene som har gått og som jeg har blitt orientert om, gjelder helt spesielle enkelttilfeller og handler utelukkende om privatrettslige tvister. Stort sett har de endt med at motparten har akseptert vårt syn, men vi justerer oss også når vi etter en vurdering finner at de er riktig. Vi gjør alltid opp våre forpliktelser i forbindelse med de bilkjøpene vi gjør.»

Det fremgikk at Knoll også var spurt om NAFs advarsel mot selskapet hans, og han ble sitert på hva han synes om artikkelen:

«- Artikkelen stemmer ikke. Akkurat nå har jeg mest lyst til å legge ned hele virksomheten. Når det er så lett å få journalister til å skrive slik, så mister jeg all lyst og motivasjon.»

Knoll fremholder at han på ingen måte ønsker å lure kundene sine på noen måte. - Jeg vet kun om politianmeldelser som er kommunisert meg og de er henlagt og i en av dem ble anmeldelsen trukket så vidt jeg har forstått. For de sakene jeg kjenner til skulle det bare mangle at de ble henlagt. Avtalene vi inngår er ikke vanskelig for noen å forstå og vi forklarte oppgjørsmekanismen når vi inngikk avtalene, sier han.»

Helt til slutt i artikkelen skrev ØB for øvrig at avisen og flere andre Amedia-aviser stopper annonseringen fra Knolls firma som følge av NAFs og politiets advarsel.

KLAGEN:

Klager er daglig leder av Autopris AS. Han mener Østlandets Blad har brutt følgende punkter i Vær Varsom-plakaten (VVP):

- 3.2, kildekritikk og kontroll av opplysninger
- 4.1, saklighet og omtanke
- 4.7, identifisering
- 4.14, samtidig imøtegåelse

Slik klager ser det, er han hengt ut gjennom omtalen. Han kan ikke se at det var grunnlag for å identifisere ham, og viser til at alle anmeldelser er trukket, og at det ikke er avdekket «hverken klanderverdig eller straffbare forhold». Klager skriver: «De har i realiteten ødelagt et livsgrunnlag og påført min familie en voldsom belastning.»

Etter klagers mening synes redaktøransvaret i ØB å være helt fraværende. Klager mener avisen ikke gjort noe for å kontrollere opplysningene før publisering, og reagerer på at den heller ikke har forsøkt å kontakte ham for samtidig imøtegåelse.

Klager skriver: «ØB har uten å undersøke noe som helst publisert et stort og svært skadelig stykke for undertegnede med familie. (...) I dette tilfellet så har vi en sak hvor det spekuleres i om noen kan ha slurvete forretningsdrift, resultatet er offentlig gapestokk. Det kan umulig være slik vi vil at aviser skal opptre.»

Etter klagers mening burde politiets uttalelser i saken, om at de vanskelig kan konkludere med noe da anmeldelsene er trukket, innebære at ØB var tilbakeholden med å identifisere. Klager skriver: «Aviser har en særlig plikt til å vurdere hva som er nødvendig, er det nødvendig med identifisering i en sak som Politiet i realiteten ikke vet noe om? De fleste vil selvfølgelig svare nei på et slikt spørsmål.»

For øvrig mener klager at politiet aldri har uttalt at det er «åpenbart at selskapet driver med slurvede forretningsdrift», men derimot at «det kan tyde på at selskapet har en slurvete forretningsdrift». Klager viser til vedlagte korrespondanse mellom politiet og hans advokat.

TILSVARSRUNDEN:

Østlandets Blad (ØB) avviser at avisen har brutt god presseskikk i denne saken.

Avisen viser til at artikkelen i Motor var bakgrunnen for omtalen (påklaget i PFU-sak 013/18), og skriver: «For Østlandets Blad hadde bladet Motors omtale av saken selvstendig

nyhetsmessig interesse, samtidig som det hadde nyhetsmessig interesse at både NAF og politiet advarte mot en bilforhandler som i en årrekke har operert i vårt distrikt.»

ØB viser også til at avisen selv har mottatt flere henvendelser fra kunder «som har hevdet seg lurte», samt at også andre aviser i Amedia skal ha mottatt tilsvarende tips i deres lokalområder, samt at klagers virksomhet også tidligere er omtalt i media, blant annet i «TV 2 hjelper deg» i 2003. ØB skriver: «Når NAF sentralt 15 år senere på nytt advarte mot den samme bruktbilselgeren, denne gang også med tilslutning fra politiet, måtte Østlandets Blad ha adgang til å omtale hva bladet Motor skrev om dette.»

ØB forklarer at Fredriksstad Blad (FB), på vegne av Amedia-avisene i Østfold, kontaktet krimsjefen som uttaler seg i Motor-artikkelen. ØB opplyser at krimsjefen «gjentok utsagnet i Motor». Avisen fortsetter: «Knoll bringer inn hvorvidt krimsjef Albertsen er korrekt sitert. Til det vil vi anføre at journalist Bolstad i Fredriksstad Blad sitter med notater som samsvarer med det Albertsen uttaler i saken, og at journalisten ikke kjenner seg igjen i den formuleringen han tilsynelatende har hevdet overfor Knoll at han har gitt. Albertsen selv har ikke på noe tidspunkt tatt kontakt med oss for å klage på siteringen.»

Videre opplyser ØB at avisen også satt på en oversikt over rettssaker klager har vært involvert i: «Både antallet i seg selv o[g] innholdet i sakene har hatt betydning for vår vurdering av at det var riktig å skrive om reportasjen i Motor og advarslene fra NAF og politiet.» Det vises dessuten til en tvist med Finn, som skal ha stengt klagers brukerkonto i 2016 etter klager fra bilkjøpere.

Hva gjelder identifiseringen, viser ØB til tidligere medieomtale av klager som er vurdert av PFU, der utvalget konkluderte med at identifiseringen av akseptabel (se PFU-[sak 124/08](#)).

ØB skriver: «Vi mener at PFUs vurderinger i de tidligere sakene har betydning også for den presseetiske vurderingen i vår sak. Oppsummert anså vi at det forelå et forsvarlig grunnlag for å formidle NAFs og politiets uttalelser om Jarle Knoll og Autopris AS. I denne vurderingen lå også det faktum at Knoll har drevet med kjøp og salg av bruktbiler under flere forskjellige firmanavn, både Autopris, Autosalongen, Østlandske Bilomsetning og Frederiksborg Invest. Det gjorde at vi valgte å bruke både navn og bilde av Jarle Knoll, siden det er hans person som er fellesnevneren for den kritiserte virksomheten.»

Avisen avviser at noen av de anførte punktene i Vær Varsom-plakaten er brutt: «Vi har ikke ukritisk omtalt innholdet i artikkelen i bladet Motor, men har selv, gjennom samarbeidende redaksjoner, undersøkt saken blant annet ved å kontakte politiet som kilde og ved å innhente øvrig informasjon (...) På samme måte er også Sven Jarle Knoll kontaktet for å innhente hans kommentarer, både som et ledd i kildekritikk/kontroll av opplysninger og for at den angrepne part skulle få anledning til samtidig imøtegåelse. Knoll og journalisten hadde telefonisk kontakt en rekke ganger i forbindelse med saken, senest kort tid etter at saken var publisert på nett fredag kveld.»

Klager har ikke hatt flere kommentarer og tilsvarende rundten ble dermed avsluttet.